

การเสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรม และการป้องกันการทุจริตให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่ และประชาชน

กฎหมายใหม่

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมอัตราดอกเบี้ยที่มีได้กำหนดโดยนิติกรรมหรือโดยบทกฎหมายชัดเจน โดยปรับจากอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี เป็นอัตราร้อยละสามต่อปี ทั้งนี้ อาจปรับเปลี่ยนให้ลดลงหรือเพิ่มขึ้นได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๒. แก้ไขเพิ่มเติมอัตราดอกเบี้ยผิดนัด โดยปรับจาก “อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี” เป็น “อัตราที่กำหนดตามมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี” (เท่ากับร้อยละห้าต่อปี)

๓. กำหนดฐานการคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ในหนี้ที่เจ้าหนี้กำหนดให้ลูกหนี้ผ่อนชำระเป็นงวด โดยกำหนดให้เมื่อลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ในงวดใด เจ้าหนี้อาจคำนวณจำนวนดอกเบี้ยผิดนัดได้เฉพาะจากต้นเงินของงวดที่ลูกหนี้ผิดนัดแล้วเท่านั้น

๔. กำหนดบทเฉพาะกาลให้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ใช้แก่การคิดดอกเบี้ยที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับแต่จะมีผลให้ข้อตกลงที่กำหนดให้เจ้าหนี้คำนวณดอกเบี้ยจากต้นเงินที่ค้างชำระทั้งหมดตกเป็นโมฆะทันทีที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับ

สำนักปลัด

งานนิติการ

องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล

[www. Chaijumphon.go.th](http://www.Chaijumphon.go.th)

ข้อหาหรือคำพิพากษาที่น่าสนใจ

คดีดังกล่าวเป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พัสดุ ซึ่งด้วยตำแหน่งย่อมถือเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพัสดุเป็นอย่างดีได้ถูกหน่วยงานต้นสังกัดมีคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหาย ด้วยเหตุที่ไม่เสนอความเห็นที่ ... การเสนอราคาของผู้เสนอราคาร้านนั้นถูกต้องตามหลักเกณฑ์แล้ว

โดยคดีมี “ประเด็นชวนคิด” ที่น่าสนใจอยู่ ๒ ประเด็น คือ

๑. การเสนอราคาค่าก่อสร้างที่ระบุว่า ขอเสนอราคาเป็นเงิน ๓๑๙,๐๐๐ บาท แต่ในตอนท้ายของเอกสารมีข้อความว่า คิดราคาเพียง ๒๓๙,๐๐๐ บาท ถือเป็นการเสนอ ๒ ราคา ที่ไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์ การเสนอราคาหรือไม่

๒. การที่เจ้าหน้าที่พัสดุไม่เสนอความเห็นโดยคัดค้านว่าการเสนอราคาดังกล่าวไม่ใช่การเสนอ ๒ ราคา ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายจากการออกประกาศสอบราคาใหม่และได้ทำสัญญาจ้างกับ ผู้เสนอราคารายใหม่ในราคาที่สูงขึ้น ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงที่ต้องรับผิดชอบหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้เข้าตรวจสอบงบการเงินของเทศบาล โดยมีข้อสังเกตกรณีการสอบราคาโครงการปรับปรุงสนามลานกีฬาตำบลยาเสพติด ที่มีห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด เป็นเงิน ๒๓๙,๐๐๐ บาท แต่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา มีความเห็นว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ ยื่นเสนอราคาบกพร่องเนื่องจากเสนอ ๒ ราคา ทำให้ขาดคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ส่งผลให้นายกเทศมนตรีออกประกาศสอบราคาใหม่ และได้ร้านบีเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด เป็นเงิน ๓๑๙,๐๐๐ บาท ทั้งที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ ไม่ได้เสนอ ๒ ราคา จึงเสนอให้ดำเนินการทางแพ่งตามความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เพื่อเรียกให้ชดใช้เงินแก่เทศบาลที่ต้องทำสัญญาจ้างในราคาที่สูงขึ้น เทศบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและเห็นว่าเจ้าหน้าที่พัสดุเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ต้องร่วมรับผิดชอบ จึงมีคำสั่งให้ชดใช้เงินจำนวน ๖,๐๐๐ บาท เจ้าหน้าที่พัสดุยื่นอุทธรณ์ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วย เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ตนชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดชอบทางละเมิด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า ขณะเกิดเหตุผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ จึงตกอยู่ภายใต้ข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมาย ตลอดจนหนังสือ สั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัสดุเป็นอย่างดี เมื่อเอกสารใบแสดงรายละเอียดราคาประกอบการเสนอราคา ค่าก่อสร้างหน้าที่ ๒ สรุปบรรทัดสุดท้ายว่า คิดราคาค่าก่อสร้างที่ขอเสนอเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๑๙,๐๐๐ บาท และในตอนท้ายของเอกสารดังกล่าวมีข้อความว่า คิดราคาเพียง ๒๓๙,๐๐๐ บาท ย่อมแสดงให้เห็นว่าประสงค์จะยื่นยื่นราคาสุดท้ายที่ราคา ๒๓๙,๐๐๐ บาท โดยใช้คำว่าคิดราคาเพียง ๒๓๙,๐๐๐ บาท เมื่อเป็นการเขียนก่อนยื่นของเสนอราคา จึงไม่มีประเด็นว่ามีการเสนอ ๒ ราคา ตามที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคากล่าวอ้าง ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีได้อาศัยความรู้และประสบการณ์ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุเสนอความเห็นต่อหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุและนายกเทศมนตรี ว่ากรณีการเสนอราคาที่พิพาทเป็นไปโดยถูกต้องตามเงื่อนไขของประกาศสอบราคาจ้างและถูกต้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๐๑ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาราคาฯ แล้ว ย่อมเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ และเทศบาลย่อมไม่ได้รับความเสียหายจากการทำสัญญาจ้างผู้เสนอราคารายใหม่ในราคาที่สูงขึ้น หรือหากแม้ผู้ฟ้องคดีเสนอความเห็นไปแล้ว แต่ในท้ายที่สุดนายกเทศมนตรีจะยืนยันให้มีการยื่นของเสนอราคาใหม่ก็ตาม ก็จะไม่ถือเป็นความบกพร่องของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ทักท้วงแล้ว ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ตรี วรรคสอง ที่กำหนดให้มีการบันทึกหลักฐานการดำเนินการพร้อมเหตุผลเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการด้วย ผู้ฟ้องคดีในฐานะ

เจ้าหน้าที่พัสดุย่อมคาดเห็น ได้ว่าอาจเกิดความเสียหายแก่เทศบาล การเสนอความเห็นไปตามคณะกรรมการเปิดซอง สอบราคาโดยไม่เสนอความเห็นคัดค้าน ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยมี ลักษณะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานปกติของผู้ที่ปฏิบัติงานในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุจึงเป็นการ กระทำละเมิดและต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามบทบัญญัติ มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดี ได้โต้แย้งจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดใช้ คำสั่งให้ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๖,๐๐๐ บาท จึงชอบแล้ว พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๐๑๒/๒๕๖๓)

นับเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดีแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ พัสดุซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องในการจัดซื้อจัดจ้างที่อยู่ภายใต้ข้อสันนิษฐานของกฎหมาย ว่าจะต้องเป็นผู้มี ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับการพัสดุเป็นอย่างดี ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจึงต้องหมั่นศึกษาระเบียบ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนต้องมีความละเอียดรอบคอบ เมื่อเห็นว่าการดำเนินการใดถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง อย่างไร จะต้องเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา และแม้ว่าผู้บังคับบัญชาจะเห็นด้วยหรือไม่ ย่อมถือว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามอำนาจหน้าที่ของตนด้วยความละเอียดรอบคอบแล้ว

สาระความรู้ต่อต้านการทุจริต

△ วินัยและการรักษาวินัย △

วินัย แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ ประกอบด้วย

ลักษณะที่หนึ่ง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าเราสามารถควบคุมตนเองได้ ให้อยู่ในกรอบให้อยู่ในระเบียบ แบบแผน เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมา

ลักษณะที่สอง แบบแผนความประพฤติหรือข้อปฏิบัติ เป็นลักษณะของการกำหนดเป็นข้อบังคับ เป็นระเบียบแบบแผน ข้อปฏิบัติในการรักษาวินัย

- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอดสาหะ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาล
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องรักษาความลับของทางราชการ
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและธรรมเนียมของทางราชการ
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการจะละทิ้งหรือทอดทิ้งราชการมิได้
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน
- ✓ พนักงานส่วนตำบลต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

ข้อห้ามในการรักษาวินัย

- X พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน
- X พนักงานส่วนตำบลต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
- X พนักงานส่วนตำบลต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น
- X พนักงานส่วนตำบลต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
- X พนักงานส่วนตำบลต้องไม่กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
- X พนักงานส่วนตำบลต้องไม่เป็นการรวมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
- X พนักงานส่วนตำบลต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการก่อกวนก่อกองกัน กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ
- X พนักงานส่วนตำบลต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ
- X พนักงานส่วนตำบลต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหง ประชาชนผู้ติดต่อราชการ

โทษทางวินัย

โทษทางวินัย มี ๕ สถาน ดังนี้

๑. ภาคทัณฑ์
๒. ตัดเงินเดือน
๓. ลดขั้นเงินเดือน
๔. ปลดออก
๕. ไล่ออก